פיגם לר' יהודה. למרבי ליה לסמיכה מיקמיטרך למעוטי מלפון: **וכי פיגם מי לא** [י] **מעטיה.** מלותו למי מצנין מד כמאר מטעות שטעונין לפון הא לא מלית למרת דמ"כ דבכלל יא] מטעת היא למאי מרבי ליה לסמיכה לישמון קרא מעל רמש השעיר למקיבה: **ויסיו.** סמיכה נחשון מצנין מד דמה מלינו בשאר מטעות [כ] למעטון סמיכה לף זה כן: [ג] **אלא שעה מדורות לא ילפינן.** ו) הילכך ממאי מיקמיטרך למעוטי מלפון: **לומו.** הסקינן בלפון מלד השומט יכול לעמוד בדרום ושומט בסכין מרוסה: **מקבל עומד בלפון.** מפרש בסמיטת קדשים בפ' מעוקן מקומן (דף מח.) דקמאר מטעת מגלן דבעי לפון לכמיב ושמט מלד המטעת במקום השוחט) קבלה מגלן דכמיב במריב ולקח הכהן מדם החטאת במקום השוחט ויקח את הקמיץ מן המנחה ויקמיץ בימינו ויקטר הכהן את הקמיץ המזבחה אשה לריח ניחוח לה' ומלינן מיניה דמקבל בלפון אבל לא בחוץ: **מקבל עומד בלפון.** מפרש בסמיטת קדשים בפ' מעוקן מקומן (דף מח.) דקמאר מטעת מגלן דבעי לפון לכמיב ושמט מלד המטעת במקום השוחט) קבלה מגלן דכמיב במריב ולקח הכהן מדם החטאת ונתן על קרן מזבח העולה) קבלה מגלן דכמיב ושחט אותו על ירך המזבח צפונה מה ת"ל לפי שמצינו במקבל שעומד בצפון ומקבל בצפון [א]ואם עמד בדרום וקיבל בצפון פסול יכול אף זה כן ת"ל אותו אותו בצפון [ב]ולא השוחט צריך להיות עומד בצפון אלא אותו בצפון ואין בן עוף בצפון סלקא דעתך אמינא ליתי בק"ו מבן צאן ומה בן צאן שלא קבע לו כהן קבע לו צפון בן עוף שקבע לו כהן אינו דין שנקבע לו צפון מה לבן צאן שכן קבע לו כלי אלא אותו בצפון ואין פסח בצפון [ג] פסח מדר"א בן יעקב נפקא דתניא [ד]רבי אליעזר בן יעקב אומר יכול יהא הפסח טעון צפון ודין הוא ומה עולה שלא קבע לה זמן בשחיטתה קבע לה צפון פסח שקבע לו זמן לשחיטתו אינו דין שקבע לו צפון [ה] מה לעולה שכן בכליל מחטאת [ו] מה לחטאת שכן מכפרת על חייבי כריתות מאשם [ז] מה לאשם שכן קדשי קדשים מכולהו נמי שכן קדשי קדשים אלא לעולם כדקאמרינן מעיקרא אותו בצפון ואין השוחט בצפון ודקא קשיא לך מדר' אחייה נפקא דר' אחייה לאו למעוטי שוחט בצפון הוא דאתא אלא הכי קאמר אין השוחט בצפון אבל מקבל בצפון מקבל מלקה ולקח [ח] נפקא לקח ולקח לא משמע ליה: וחייב על לישתה ועל עריכתה ועל אפייתה: אמר רב פפא [ט]אפאה לוקה שתים אחת על עריכתה ואחת על אפייתה והא אמרת מה אפייה מיוחדת שהיא מעשה יחידי וחייבין עליה בפני עצמה לא קשיא הא דעריך הוא ואפה הוא הא דעריך חבריה ויהיב ליה ואפה [י]ת"ר בכור שאחזו דם מקיזין [יא] אותו את הדם במקום שאין עושין בו מום ואין מקיזין [יב] את הדם במקום שעושין בו מום ר"מ וחכ"א [יג]יקיז אף במקום שעושין בו מום ובלבד שלא ישחוט [יד][על אותו מום] [טו] ר"ש אומר אף לרבות שעירי עבודת כוכבים לסמיכה [טז]סמיכה מיפוק ליה מדלתקוט לפר העלם דבר של ציבור כדלתמרי' בפרק ב"ש (זבחים דף מג.). המטעת מלו שעירי עבודת כוכבים והמם מוכח דלרבי שמעון נמי מתיא וי"ל דהסוא היקיש ליתא מלא לגבי הזאה דוקא אי נמי מהיקיש לא הוה ידעינן מסוס לכתיב [יב] המי יהוה בעולה ומנחה ומנסכים ולא בשאר קרבנות ת"ש לרבות שעירי עבודת כוכבים לסמיכה מתקיף לה רבינא תינח לרבי יהודה לרבי שמעון מאי איכא למימר א"ל מר זוטרא ברייה דרב מרי לרבינא לרבי יהודה נמי מאי דאיתרבי איתרבי מאי דלא איתרבי לא איתרבי וכי תימא אי לא מעטיה קרא הוה אמינא תיתי בבנין אב מסמיכה גופה לישתוק קרא מינה ותיתי בבנין אב [טו]אלא שעה מדורות לא ילפינן הכא נמי שעה מדורות לא ילפינן אלא אותו [טז] טעון צפון ואין השוחט עומד בצפון מדרבי אחייה נפקא [יז]דתניא רבי אחייה אומר [יח]ושחט אותו על ירך המזבח צפונה מה ת"ל לפי שמצינו במקבל שעומד בצפון ומקבל בצפון [יט]ואם עמד בדרום וקיבל בצפון פסול יכול אף זה כן ת"ל אותו אותו בצפון [כ]ולא השוחט צריך להיות עומד בצפון אלא אותו בצפון ואין בן עוף בצפון סלקא דעתך אמינא ליתי בק"ו מבן צאן ומה בן צאן שלא קבע לו כהן קבע לו צפון בן עוף שקבע לו כהן אינו דין שנקבע לו צפון מה לבן צאן שכן קבע לו כלי אלא אותו בצפון ואין פסח בצפון [כא] פסח מדר"א בן יעקב נפקא דתניא [כב]רבי אליעזר בן יעקב אומר יכול יהא הפסח טעון צפון ודין הוא ומה עולה שלא קבע לה זמן בשחיטתה קבע לה צפון פסח שקבע לו זמן לשחיטתו אינו דין שקבע לו צפון [כג] מה לעולה שכן בכליל מחטאת [כד] מה לחטאת שכן מכפרת על חייבי כריתות מאשם [כה] מה לאשם שכן קדשי קדשים מכולהו נמי שכן קדשי קדשים אלא לעולם כדקאמרינן מעיקרא אותו בצפון ואין השוחט בצפון ודקא קשיא לך מדר' אחייה נפקא דר' אחייה לאו למעוטי שוחט בצפון הוא דאתא אלא הכי קאמר אין השוחט בצפון אבל מקבל בצפון מקבל מלקה ולקח [כו] נפקא לקח ולקח לא משמע ליה: וחייב על לישתה ועל עריכתה ועל אפייתה: אמר רב פפא [כז]אפאה לוקה שתים אחת על עריכתה ואחת על אפייתה והא אמרת מה אפייה מיוחדת שהיא מעשה יחידי וחייבין עליה בפני עצמה לא קשיא הא דעריך הוא ואפה הוא הא דעריך חבריה ויהיב ליה ואפה [כח]ת"ר בכור שאחזו דם מקיזין [כט] אותו את הדם במקום שאין עושין בו מום ואין מקיזין [ל] את הדם במקום שעושין בו מום ר"מ וחכ"א [לא]יקיז אף במקום שעושין בו מום ובלבד שלא ישחוט [לב][על אותו מום] [לג] ר"ש אומר אף

אפאה [יב]וקה שתים. פירש בקונטרס לתפייה גמר עריכה היא ופריך והממרת מעשה יחידי ותימה מלי קמאני הא דערך הוא ואפאה הוא הא לערך חבריה ואפאה הוא אמאי מיחייב ליה תרתי הוי לומר דמעשה יחידי מיהא לא הוי לחייבו על שניהם ונראה לפרש דמיירי בעריכה מועטת שעושה בתופה בשעה אפייה ותימה גמר העריכה שבשעה האפייה והא דקרי לה מעשה יחידי משמע דלא מיחייב אלא על אחת בשעת אפייה דהכי קאמר כי לסכי הוה ליה למימר הא דעבד גמר עריכה הא דלא עביד גמר עריכה: **רבי שמעון אומר אף נשחט על אותו מום.** פירש בקונטרס רבי שמעון לטעמיה דאמר בכור שחיטתו כעבודתו ומקטיר קמוץ מתחת מזבח ואין מקטירין אלא אותו שנפסל במום ואפילו נשחט בשאר ימים [יג] כגון שנאחז בו מום קבוע ואפילו נשחט בשבת [יד] ואילך הס"ד ואח"כ מה"ד בן עוף מליקתו בפעורת הס"ד: [טו] תיבות אבל בן עוף מליקתו בפעורת נמחק: [טז] קדשים. והשתא דאתיא לתכי כבולה נמי בעולה ובחטאת איכא למפרך שכן קדשי קדשים: [יז] בפעור. תריץ מסתברא דמעוטא אשאשתו דמסיק ליה קאי דכתיב ושחט אותו מדלא מפעטעין אלא אותו מכלל דמקבל בפעור: [יח] ואפאה הוא ליכא לתייובי תרתי דהא איהו נמי ערכו הילכך ליכא לתייובי: [יט] אתרוייהו ל"א ערך ואפה חייב שהרי דהא עביד תרתי מחייב אעריכה בפני עצמה ואאפיה בפני עצמה והיינו נמי כדתנן ערך חבריה ואפה הוא מחייב הוא אאפיה וחבריה דערך מחייב אעריכה גרידא: [כ] ואעריכה דמגמר מגרה: [כא] שעושה היינו אזנו: [כב] מום ואהאי לא ישחוט דלמא אתי לאערומי: [כג] מום ור"ש לא חייש אף אם נשחט על אותו מום דר"ש: [כד] דכתיב. וכן תירץ רש"י בזבחים (דף מח ע"ב):

[א] (לעיל יט:) לקמן נט. סנהדרין טו:). [ב] זבחים מה:, [ג] מ' כל הסוגיא בזבחים ד' מה:. [ד] מוספתא כפרושה לשון ש"מ, [ה] תוספתא כפרושה פ"ג ס"ו ירושלמי פרק ג:, [ו] ס"ק הילכך ממאי מיקמיטרך קרא לרבות סמיכה ומאי מיקמיטרך קרא, ס"ק, [ז] (ויקרא ד:), מלפון, ס"ק, [ח] ס"ק ומיהו ועי' רש"ק ס"ק, [ט] ס"ק לף מחייב מרבי אלעזר, [י] שיל לע"ב, [יא] (ויקר ביאור מתני' תוספתי לעיל יט:) ד"ה ומשומלן, [יב] רש"ק מ"ו וס"ק ומאי מקיים הגרסיקפ ע"ש. ס"ק, [יג] במקום העולה מ"ט מי שוחט מטעת בלפון הסם"ד. ס"ק, [יד] בחוס. ס"ק.

מוסף רש"י

לרבות שעירי עבודת כוכבים לסמיכה. משום דמעטינהו ר' יהודה מסמיכה למעטינהו ר' יהודה מסמיכה (לף לב.) מהאי קרא דמסמיכה, דכתיב ונסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר חי (ויקרא טז), הני שעירי עבודת כוכבים הוקבעו לשעיר המשתלח, דכתיב ונסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר חי ושלח, ומדכתיב בהו עשיית כל עבודת כוכבים ומזלות, ש"מ שעירי עבודת כוכבים נמי בכלל השעיר המשתלח, ומדכתיב בהו ונסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר חי ושלח